

Sprawozdanie Zarządu
Spółki Wodociągi i Kanalizacja
Krzeszowice Sp. z o.o.
w Krzeszowicach z działalności za okres
od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

1. Wstęp

Spółka Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Sp. z o.o. z siedzibą w Krzeszowicach (zwana dalej „Spółką”) jest przedsiębiorstwem użyteczności publicznej. Spółka realizuje zadania własne gminy Krzeszowice w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków. Założona została w dniu 28 grudnia 1994 r. przez Gminę Krzeszowice (akt notarialny Rep. A Nr 4019/94). Wpisana do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia, Wydział VI Gospodarczy Rejestrowy pod nr H/B 5932 dnia 1 lutego 1995 r. i z tym dniem rozpoczęła działalność gospodarczą. Obecnie Spółka jest wpisana do KRS pod numerem 0000135010 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Posiada numer REGON 350789290. Jedynym udziałowcem Spółki jest Gmina Krzeszowice.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił 57 232 500,00 PLN (słownie pięćdziesiąt siedem milionów dwieście trzydzieści dwa tysiące pięćset zł 00/100), a na dzień tworzenia niniejszego sprawozdania 58 182 500,00 zł wpłacony w całości.

Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie zezwolenia z dnia 19 grudnia 2002 r. wydanego przez Burmistrza Gminy Krzeszowice oraz w oparciu o Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Krzeszowice uchwalony przez Radę Miejską w Krzeszowicach – uchwała nr XLIX/599/2018 z dnia 27 września 2018 roku wraz ze zmianami uchwalonymi przez Radę Miejską w Krzeszowicach – uchwała nr XXXVIII/437/2021 z dnia 31 sierpnia 2021 roku.

Wspólnikiem spółki jest Gmina Krzeszowice, a funkcję Zgromadzenia Wspólników pełni Burmistrz Gminy Krzeszowice, jako organ wykonawczy Gminy.

Zgodnie z zezwoleniem przedmiot działania Spółki stanowi działalność gospodarcza polegająca na ujmowaniu, uzdatnianiu i zbiorowym dostarczaniu wody oraz zbiorowym odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków na terenie Miasta i Gminy Krzeszowice za pomocą urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych.

Ponadto na podstawie Zezwolenia nr 2/020 z dnia 24.09.2020 na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości Spółka świadczy dla mieszkańców gminy usługi wywozu nieczystości ciekłych. Dodatkową działalnością przedsiębiorstwa są usługi na zlecenie w zakresie budowy infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej.

W roku sprawozdawczym przedmiot działalności Spółki nie uległ zmianie.

2. Istotne wydarzenia w 2024 r.

2.1. Podstawowe informacje o organizacji i zarządzaniu.

Zarząd, jako organ wykonawczy uprawniony jest do prowadzenia spraw Spółki i jej reprezentowania. W roku obrotowym 2024 Spółkę z o.o. Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice reprezentował Zarząd Spółki w składzie:

Prezes Zarządu – mgr inż. Henryk Skotniczny

W celu zabezpieczenia ciągłości zarządzania Spółką oraz w związku z jej szerokim zakresem działalności, Zarząd udzielił prokury samoistnej. Od 1 maja 2024 r. funkcję Prokurenta pełni inż. Leszek Słota.

Funkcje nadzorcze i kontrolujące w Spółce sprawuje Rada Nadzorcza.

Na dzień bilansowy Rada pracowała w składzie:

- Andrzej Furmanik
- Jadwiga Sałustowicz
- Jan Nadgórski
- Krzysztof Grzegorek
- Marek Podsiadło

2.2 Z istotnych wydarzeń w 2024 r., mających wpływ na działalność Spółki należy wymienić przede wszystkim:

- **Realizację działań mających na celu obniżenie strat na sieciach wodociągowych,** tj.: wykrywanie i usuwanie awarii, wymiana najbardziej awaryjnych odcinków sieci oraz stabilizacja ciśnienia. W ramach tych działań w roku sprawozdawczym zrealizowano w poszczególnych miejscowościach następujące zadania:
 - Nawojowa Góra, ul. Nawoja - wymiana 600mb sieci wodociągowej na 110 PE wraz z przepięciem 24 przyłączy domowych, zabudową 5 węzłów hydrantowych i 7 węzłów zasurowych;
 - Krzeszowice, ul. Miękińska - wymiana 700mb sieci wodociągowej na PE 110 wraz z przepięciem 39 przyłączy domowych, zabudową 2 węzłów hydrantowych oraz 2 węzłów zasurowych;
 - Krzeszowice, ul. Miękińska - budowa 700mb sieci kanalizacyjnej 300 PE wraz z budową studni rewizyjnych dn 1000 i przepięciem przyłączy domowych;
 - Paczółtowice - wymiana 70mb sieci wodociągowej na PE 63 wraz z przepięciem 3szt przyłączy domowych;
 - Siedlec - wymiana 70mb sieci wodociągowej na PE 90 wraz z przepięciem 5 przyłączy domowych, zabudową węzła zasurowego i hydrantowego;
 - wymiana zasuw oraz rurociągów w obrębie zbiornika Żary.

- **Wdrażanie energooszczędnych rozwiązań.**

Wdrażanie energooszczędnych rozwiązań przynosi wiele korzyści, zarówno ekonomicznych, ekologicznych, jak i społecznych. Oto najważniejsze z nich:

Oszczędność kosztów

- Niższe rachunki za energię – efektywne zarządzanie energią pozwala znacząco zmniejszyć jej zużycie.

- Mniejsze wydatki na konserwację – nowoczesne, energooszczędne technologie są często trwalsze i wymagają rzadszych napraw.
- Dostęp do dotacji i ulg – w wielu przypadkach możliwe jest wsparcie finansowe dla firm inwestujących w energooszczędne technologie.

Ochrona środowiska

- Redukcja emisji CO₂ – zmniejszenie zużycia energii oznacza mniejszą emisję gazów cieplarnianych.
- Mniejsze zużycie surowców – efektywniejsze wykorzystanie energii ogranicza eksploatację zasobów naturalnych.
- Ograniczenie zanieczyszczeń – mniej spalonego paliwa oznacza czystsze powietrze i mniejszą ilość odpadów.

Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o.o. posiada 81 obiektów zasilanych energią elektryczną (PPE, w których pracują urządzenia energetyczne zapewniające ciągłość dostawy wody i odprowadzania ścieków. Urządzenia te w większości pracują w ekstremalnych warunkach (pompownie ścieków), ulegają szybkiemu zużyciu, co przekłada się na zwiększone zużycie energii elektrycznej. Odpowiednie podejście i działanie w kierunku konieczności zakupu nowych lub remontów starych urządzeń lub możliwości zastosowania nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych daje możliwości dużych oszczędności energii i zapewnienia zwiększenia niezawodności pracy urządzeń. W świetle rosnących cen energii ma to ogromne znaczenie w obniżeniu kosztów działalności.

- **Działania związane z budową nowych odcinków sieci wodociągowej oraz rozbudową sieci kanalizacyjnej na terenach dotąd nieskanalizowanych:**
 1. W okresie sprawozdawczym wydano **413** warunków technicznych przyłączenia nieruchomości do infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej (wzrost o 65 szt. wydanych warunków w porównaniu do 2023 roku.).
 2. Prowadzone były prace projektowe związane z realizacją zadania „*Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy Krzeszowice – miejscowość Siedlec*” – *budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Krzeszowice w miejscowości Siedlec oraz przebudowa odcinka sieci wodociągowej wykonanej z rur azbestowo – cementowych w miejscowości Siedlec.*
 3. W połowie 2024 roku rozpoczęto roboty budowlane związane z realizacją powyższego zadania. Na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania trwają ostatnie prace związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej. Planowany termin zakończenia inwestycji (pozwolenie na użytkowanie) 30 marca 2025 roku.
- **Doposażenie firmy w specjalistyczny sprzęt.**

W roku 2024 Spółka nabyła:

- samochód dostawczy FORD-TRANSIT – zakup na potrzeby Działu Sieci Wodociągowej i Kanalizacyjnej w celu zracjonalizowania logistyki brygad w terenie;

- światła drogowe kierowania ruchem drogowym w celu zwiększenia bezpieczeństwa prowadzonych prac w pasach drogowych;
- obudowę lekką do wykopów w celu poprawy bezpieczeństwa prowadzonych prac ziemnych;
- **Użytkowanie nowego budynku biurowo – administracyjnego i gospodarczego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.**

W roku sprawozdawczym nowy budynek został przekazany do użytkowania. Spółka zmieniła siedzibę na 32-065 Krzeszowice, ul. Stanisława Czycza 2A. Ponadto w 2024 r. własnymi siłami wybudowano ogrodzenie całego terenu wraz z jego utwardzeniem.

Spółka świadczy usługi na terenie całej Gminy Krzeszowice. Wdrażanie nowych, proekologicznych rozwiązań, zarówno w obszarze procesów technologicznych, inwestycyjnych, czy obsługi klienta przynosi pozytywne efekty między innymi w postaci zapewnienia najwyższej jakości świadczonych usług.

Mimo trwającej wojnie, w graniczącej z Polską Ukrainie, powodującej znaczną destabilizację na światowych rynkach, kierownictwo Spółki do tej pory nie odnotowało zauważalnego wpływu na sprzedaż czy łańcuch dostaw. Zarząd monitoruje potencjalny wpływ działań na Ukrainie i podejmuje wszelkie możliwe kroki aby złagodzić negatywne skutki dla przedsiębiorstwa.

2.3. Zatrudnienie.

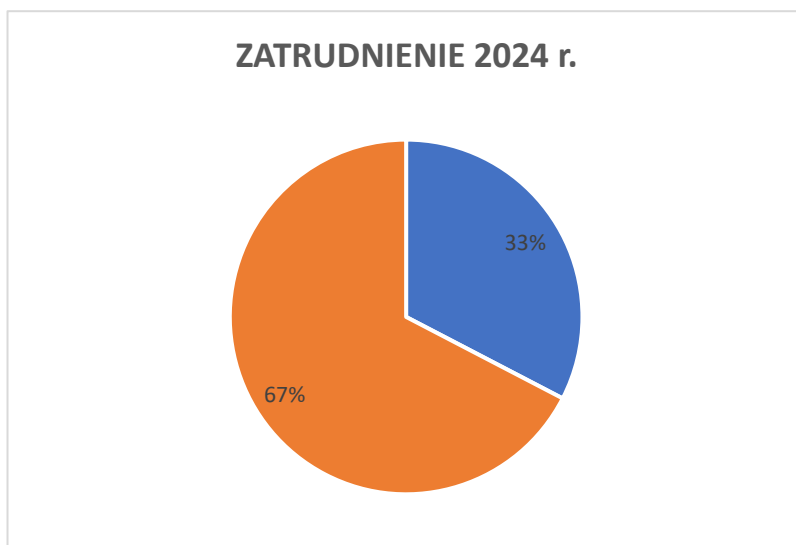
Niewątpliwą wartością przedsiębiorstwa są ludzie oraz ich skumulowane doświadczenie i wiedza zespołowa. Przeważające w Spółce, wielopokoleniowe zespoły, dzięki swojej różnorodności, sile różnic jak i podobieństw pracowników różnych generacji, ich odmiennym kwalifikacjom i doświadczeniu tworzą niepodważalny fundament sukcesów w działalności przedsiębiorstwa.

Szybkie zmiany na rynku pracy powodują potrzebę kształtowania nowych kompetencji pracowników. Źródłem sukcesów przedsiębiorstwa jest akceptacja i umiejętność szybkiego przystosowania się do zmian oraz zdolność poszczególnych pracowników do uczenia się na każdym szczeblu zatrudnienia. Przedsiębiorstwo, stwarzając odpowiednie warunki, mobilizuje pracowników do poszerzania swojej wiedzy. I tak, obecnie w Spółce:

- pracownicy Spółki uzupełniają swoje wykształcenie zarówno średnie jak i wyższe,
- pracownicy pionu technicznego ukończyli podyplomowe studia na kierunku Eksploatacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych,

Na koniec 2024 r. w Spółce zatrudnionych było 86 osób, w strukturze zatrudnienia 33% stanowili pracownicy umysłowi, a 67% pracownicy fizyczni.

Główne kryteria zatrudniania nowych pracowników to zdobyte doświadczenie, posiadane umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe.

Celem ciągłego doskonalenia kwalifikacji, rozwijania umiejętności, usystematyzowania i zaktualizowania posiadanej przez pracowników wiedzy, w 2024 roku realizowano programy szkoleniowe z różnych dziedzin.

Program szkoleń w 2024 roku obejmował między innymi:

— szkolenia z zakresu BHP,

— szkolenia specjalistyczne w zakresie uprawnień, wiedzy technicznej, eksploatacyjnej, ekonomicznej, rachunkowej jak i zmieniających się przepisów dotyczących działalności przedsiębiorstwa.

Pracownicy WiK uczestniczyli w konferencjach i seminariach branżowych, dzięki czemu mieli możliwość zapoznania się z innowacjami w branży wod-kan.

W ramach szkolenia młodzieży w roku sprawozdawczym, Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o.o. umożliwiła, 10 uczniom, odbycie w swoich strukturach bezpłatnych praktyk.

Dążenie do doskonalenia, zaangażowanie i profesjonalizm kadry kierowniczej, wysiłek i systematyczne działanie wszystkich pracowników przynoszą wymierne rezultaty w działalności firmy

2.4. Kierunki działań Zarządu

Spółka Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice jest przedsiębiorstwem charakteryzującym się szczególną specyfiką, zarówno w zakresie organizacyjno-prawnym, a także w wymiarze społecznym. Zapewnienie odpowiedniej relacji we wzajemnym oddziaływaniu środowiska

i ludzi to istota i cel działania Spółki, bo zarówno pobór wody jak i odprowadzanie ścieków bezpośrednio oddziałują na lokalny ekosystem, a pośrednio na całą społeczność. W 2024 roku Zarząd Spółki nakreślił na dalsze lata główne kierunki działań, które konsekwentnie w 2025 roku będą realizowane tj.:

- utrzymanie wielkości sprzedaży wody
- bezpieczeństwo ujmowania i dostarczania wody
- utrzymywanie dobrej jakości wody
- ochrona zasobów wodnych
- utrzymywanie prawidłowego stanu technicznego urządzeń
- zachowanie ciągłości odprowadzania i oczyszczania ścieków
- zmaksymalizowanie ilości podłączeń kanalizacyjnych
- utrzymywanie wysokiej jakości poziomu oczyszczania ścieków
- wdrażanie energooszczędnych technologii
- sięganie po najbardziej efektywne rozwiązania organizacyjne, technologiczne i inwestycyjne
- zwiększenie udziału usług obcych, pozataryfowych, tj.: usług rozbudowy sieci na zlecenie inwestorów, budowy przyłączy czy wywozu nieczystości płynnych. W roku sprawozdawczym pozastatutowa działalność stanowiła ok. 8% przychodu Spółki i pomogła w finansowaniu spłaty kredytu zaciągniętego na budowę nowej siedziby.

Celem strategicznym działalności Spółki jest zapewnienie ciągłego i niezawodnego dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków na terenie Gminy Krzeszowice. **Realizacja celu strategicznego wymaga działań zmierzających do modernizacji całego systemu w celu ograniczenia strat.** W związku z tym w 2024 r. zadania inwestycyjne w zakresie budowy infrastruktury wodociągowej i kanalizacji sanitarnej dostosowano do założeń koncepcji rozwoju terenów inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Krzeszowice.

W 2024 r. na terenie gminy Krzeszowice zrealizowano łącznie budowę (w tym przejęcia infrastruktury wybudowanej przez prywatnych inwestorów):

- 1,05 km sieci wodociągowej.
- 0,11 km sieci kanalizacji sanitarnej.

Ponadto w ramach zadań drogowych przebudowano:

- 1,4 km sieci wodociągowej.
- 1,2 km sieci kanalizacyjnej.

Ponadto, w celu realizacji celu strategicznego przedsiębiorstwa w roku sprawozdawczym kontynuowano analizę obiektów pod względem energochłonności, oraz podejmowano działania związane z obniżeniem kosztów poboru energii. Są to działania

mające na celu zmniejszenie zużycia energii, jak i pomniejszenie składowych rachunków za dystrybucję (energia bierna, moc umowna, opłata mocowa).

W celu ograniczenia poboru energii biernej, dokonano pomiarów elektrycznych, doboru oraz instalacji w niżej wymienionych obiektach, kolejnych baterii kondensatorów kompensacyjnych (w 2023 r. – 5szt. kompensatorów) wykonanych we własnym zakresie:

- Pompownia ścieków w Paczółtowicach dz. 691/2
- Pompownia ścieków ul. Reymonta w Krzeszowicach
- Hydroforownia w Nowej Górze
- Pompownia ścieków Wola Filipowska, ul. Blich
- Pompownia ścieków ul Batalionów Chłopskich (Obwodnica) w Krzeszowicach

Nadmienić należy, że cena za moc bierną w 2024 r. wzrosła o 88%, w stosunku do 2023 r., a w bieżącym roku (2025 r.) o kolejne 45%. Cena za 1kVArh energii biernej wprowadzanej do sieci energetycznej wynosi na dzień dzisiejszy 2,27787 zł i jest przeszło trzykrotnie większa od aktualnej ceny za energię czynną (0,698 zł/kWh).

Koszt zainstalowanych urządzeń zwraca się w bardzo krótkim czasie. W skali roku, oszczędności wynikające z montażu kompensatorów, biorąc pod uwagę drastyczne podwyżki cen, wyniosą szacunkowo kilkadziesiąt tysięcy złotych, a biorąc pod uwagę instalacje wykonane w 2023 r. to oszczędności rzędu stu tysięcy zł. Są to kwoty, które należałoby pokryć w przypadku nie podjęcia powyższych działań. Przykładowo, w pompowni ścieków przy ul. Reymonta w Krzeszowicach, kwota za energię bierną indukcyjną w 2023 r. wyniosła 6 717,20 zł netto. Przy uwzględnieniu aktualnych cen za energię bierną, kwota ta wyniosłaby szacunkowo ok. 18 000zł w roku bieżącym. Koszt zainstalowania kompensatora wyniósł ok. 1 500zł netto. Należy się spodziewać, że Operator Systemu Dystrybucji wraz z wprowadzaniem liczników ze zdalnym przekazem pomiarów, będzie wprowadzał również opłatę za moc bierną do kolejnych obiektów.

W celu analizy możliwości obniżenia zużycia energii Główny Energetyk, dokonuje codziennie przeglądu monitoringu wizualizacyjnego przepompowni ścieków oraz zużycia energii na obiektach dostępnych przez platformę e-licznik. Odpowiednia analiza przebiegu pracy pomp oraz zużycia energii pozwala na celowane prace awaryjne lub remontowe pracujących urządzeń lub też prace uszczelniające system kanalizacyjny, powodujące zmniejszenie infiltracji wód opadowych. Przykładem takiego działania jest obszar zlewni pompowni ścieków przy ul. Reymonta w Krzeszowicach, gdzie po wymianie wirników w pompach i doszczelnieniu kanalizacji, zanotowano spadek zużycia energii z 45 409 kWh w roku 2023 do 28 313 kWh w roku 2024 (-37%), co dało oszczędności w wysokości ok. 19 000 zł. Podobna sytuacja nastąpiła na pompowni ścieków we Frywałdzie, gdzie wymiana tylko noży tnących spowodowała spadek zużycia energii o ok. 50%.

Wirniki wymieniono również na Pompowni ścieków ul. Doły w Nawojowej Górze, w Filipowicach (P6) oraz w Paczółtowicach (P1).

W roku sprawozdawczym wykonano szereg prac naprawczych i remontowych urządzeń energetycznych, zarówno na oczyszczalniach ścieków, pompowniach wody jak i pompowniach ścieków.

Ponadto, w związku z planowaną modernizacją Pompowni wody w Rudnie polegającą na montażu nowego zestawu hydroforowego, dokonano zmiany mocy przyłączeniowej i mocy umownej do obiektu.

Wydawane są bieżące zalecenia dotyczące eksploatacji urządzeń dla kierowników komórek organizacyjnych. Raporty z przeglądów i audytów i analiza przedkładane są Zarządowi Spółki.

W 2024 r. Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o.o. zakupiła 2 323 010 kWh energii. W porównaniu z 2023 r. (2 455 462 kWh) jest to o 132 452 kWh mniej i jest to jednocześnie najmniejsze zużycie energii pobranej z sieci energetycznej od 5 lat. Kwota za użytą energię wyniosła 2 255 201,29 zł netto i jest kwotą niższą o 214 740,36 zł netto niż w 2023 r. (2 469 941, 65 zł netto).

Na taki wynik wpłynęło kilka czynników. Największa różnica powstała na Centralnej Oczyszczalni Ścieków: -86 027 kWh, wynikająca z mniejszego wpływu wód deszczowych i infiltracyjnych (mniejszy przepływ w 2024 r. niż w 2023 r.) oraz prowadzenia optymalnych procesów oczyszczania ścieków. Nadmienić należy, że do zasilania COŚ podłączony jest nowy Budynek Techniczno-Administracyjny. Od 12 marca 2024 r. (instalacja licznika energetycznego) do 31.12.2024 r. zużył on 50 937 kWh energii. Mimo dodatkowego odbiornika energii, COŚ zużyła mniej energii niż w 2023 r. Nie bez znaczenia jest fakt, że nowy budynek wyposażony jest w instalację fotowoltaiczną, która pracuje zarówno dla niego jak i COŚ. Pozostałe -46 425 kWh, to wynik prowadzenia działań obniżających koszty energii przytoczonych powyżej (ograniczenie infiltracji wód deszczowych do kanalizacji sanitarnej, bieżące wykonywanie napraw i remontów zużytych pomp, zarówno na pompowniach ścieków jak i wody). Na korzystny wynik w porównaniu z 2023 r. wpłynęła również zwiększona produkcja z fotowoltaiki.

Na COŚ wyprodukowano w 2024 r. 114 778 kWh energii (106 16 3kWh – 2023 r), zużycie własne wyniosło 98%.

Na Pompowni Wody w Czatkowicach wyprodukowano w 2024 r. 43 941 kWh energii (36 804 kWh -2023r.), zużycie własne wyniosło 74%.

Na nowym Budynku BTA wyprodukowano w 2024 r. 32 230 kWh energii, zużycie własne wyniosło 100%.

Powyższe dane świadczą o optymalnym wykorzystaniu „zielonej” energii.

3. Przewidywany rozwój Spółki

3.1. Plany inwestycyjne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 757 z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o. o. opracowała Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych. Przedmiotowy plan dotyczy zadań modernizacyjno-inwestycyjnych w okresie taryfowym: 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025.

W dniu 30 grudnia 2024 roku, uchwałą nr X/117/2024 Rada Miejska w Krzeszowicach zatwierdziła aktualizację Wieloletniego Planu Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych. W zaktualizowanym planie uwzględniono nowe zadanie – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Na Górcie w Woli Filipowskiej.

Zestawienie planów Spółki w zakresie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych urządzeń wodociągowych wraz z przeznaczonymi na nie kwotami

Tabela 1

ZADANIA MODERNIZACYJNE I INWESTYCYJNE					
Planowane nakłady na rozwój i modernizację urządzeń wodociągowych					
Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji			Suma
		2022/2023	2023/2024	2024/2025	
1	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ Z PROJEKTEM Miękinia (około 500mb)	10 000	0	65 000	75 000
2	ZABEZPIECZENIE DOSTAW WODY ORAZ OCHRONA PRZED STRATAMI WODY Modernizacja pompowni wody Czatkowice	300 000	0	0	300 000
3	OCHRONA PRZED STRATAMI WODY Montaż 2 szt. przepływomierzy Filipowice i Wola Filipowska	50 000	0	0	50 000
4	ZABEZPIECZENIE DOSTAW WODY ORAZ OCHRONA PRZED STRATAMI WODY Modernizacja zestawu pompowego - pompownia wody Rudno W skład zadania wchodzi: projekt rozbudowy infrastruktury technicznej, modernizacja ujęcia, budowa fragmentu sieci wodociągowej – ETAP I	100 000	35 000	100 000	235 000
5	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ Z PROJEKTEM Rejon ulicy Bandurskiego w Krzeszowicach	30 000	355 000	150 000	535 000
6	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ wzdłuż powiatowego układu drogowego prowadzącego do SAG w Miękinii	200 000	0	0	200 000

7	PRZEJĘCIE URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH (art.31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę)	100 000	150 000	150 000	400 000
8	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ na obszarze inwestycyjnym pomiędzy ul. Żbicką a DK79 w Krzeszowicach	72 000	0	0	72 000
9	BUDOWA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ wraz z zbiornikiem wodociągowym w Miękini (dla SAG)	110 000	0	375 000	485 000
10	ZABEZPIECZENIE DOSTAW WODY ORAZ OCHRONA PRZED STRATAMI WODY (w tym likwidacja rur azbestocementowych) Siedlec - budowa i modernizacja sieci wodociągowej	0	50 000	100 000	150 000
11	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ wzdłuż ulicy Nawoja w Nawojowej Górze	0	350 000	0	350 000
	Suma	972 000	940 000	940 000	2 852 000

Omówienie realizacji poszczególnych zadań w zakresie tabeli nr 1:

Zadanie nr 1 – Zadanie wstrzymane z uwagi na brak ustanowionego właściciela pasa drogi w którym planowany jest przebieg sieci wodociągowej. Do chwili obecnej pas drogowy nie posiada ustanowionego właściciela. Zadanie zostanie wznowione z chwilą uporządkowania stanu własności.

Zadanie nr 2 – Zadanie zakończone.

Zadanie nr 3 – Zadanie zakończone

Zadanie do realizacji zostało wskazane z uwagi na przekroczenia ilości pobranej wody z ujęcia wody względem pozwolenia wodnoprawnego. Opomiarowanie sieci miało na celu zlokalizowania potencjalnych miejsc awarii na sieci wodociągowej. Z uwagi na wcześniejsze wyeliminowanie ukrytych awarii na sieci wodociągowej i powrót do produkcji wody zgodnej z ilościami wskazanymi w pozwoleniu wodnoprawnym odstąpiono od montażu przepływomierzy. W ramach poszukiwania awarii stwierdzono pilną konieczność wymiany układu pompowego ujęcia wody. W ramach zadania ochrony przed stratami wody oraz oszczędnościami w zużyciu energii elektrycznej jako zadanie zastępcze Dział TWK zrealizował kompleksową wymianę układu pompowego.

Zadanie nr 4 – Zadanie w trakcie realizacji. Obecnie trwają prace nad przebudową układu hydraulicznego w budynku pompowni wody. Na przełomie lutego/marca zamontowany zostanie nowy zestaw hydroforowy. W ramach współpracy z podmiotem prywatnym w roku 2025 r. planowane jest wybudowanie fragmentu nowej sieci wodociągowej.

Zadanie nr 5 – Zadanie w trakcie realizacji. Dokumentacja projektowa w trakcie uzyskiwania zgłoszenia rozpoczęcia robót. Z uwagi na wykonywane obecnie roboty drogowe (niwelacja terenu, budowa mostu) przystąpienie do robót będzie możliwe po przekazaniu Spółce frontu robót.

Zadanie nr 6 – Zadanie zakończone.

Zadanie nr 7 – Wartość planowanych przejęć zgodna z założonymi nakładami finansowymi.

Zadanie nr 8 – Zadanie zakończone.

Zadanie nr 9 – Zadanie w trakcie realizacji (ogrodzono plac budowy). Z uwagi że złożone oferty na budowę zbiornika znacząco przekraczały założony budżet zadanie zostało wstrzymane. Obecnie Spółka ubiega się o finansowanie zadania z innych (zewnętrznych) źródeł dofinansowania.

Zadanie nr 10 – Zadanie w trakcie realizacji w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy Krzeszowice – miejscowość Siedlec – budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Krzeszowice w miejscowości Siedlec oraz przebudowa odcinka sieci wodociągowej wykonanej z rur azbestowo-cementowych w miejscowości Siedlec”

Zadanie nr 11 – Zadanie zrealizowane.

Zestawienie planów Spółki w zakresie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych urządzeń kanalizacyjnych wraz z przeznaczonymi na nie kwotami

Tabela 2

ZADANIA MODERNIZACYJNE I INWESTYCYJNE					
Planowane nakłady na rozwój i modernizację urządzeń kanalizacyjnych					
Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji			Suma
		2022/2023	2023/2024	2024/2025	
1	OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH Budowa sieci kanalizacyjnej (na planowanym obszarze inwestycyjnym pomiędzy ul. Żbicką a DK79 w Krzeszowicach)	375 000	0	200 000	575 000
2	PRZEJĘCIE URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH (art.31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę)	100 000	100 000	150 000	350 000
3	OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH Budowa sieci kanalizacyjnej (rejon od ulicy Bandurskiego w Krzeszowicach)	30 000	165 000	85 000	280 000
4	OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH Projekt budowy kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Krzeszowice w miejscowościach: Siedlec, Dubie, Żary, Paryż oraz Dębnik	30 000	220 000	0	250 000

5	OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH Budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Na Górze w Woli Filipowskiej.	0	50 000	100 000	150 000
	Suma	535 000	535 000	535 000	1 605 000

Omówienie realizacji poszczególnych zadań w zakresie tabeli nr 2:

Zadanie nr 1 – Zadanie zrealizowane.

Zadanie nr 2 – Wartość planowanych przejęć zgodna z założonymi nakładami finansowymi.

Zadanie nr 3 – Zadanie w trakcie realizacji w współpracy z podmiotem prywatnym. Dokumentacja projektowa w trakcie uzyskiwania zgłoszenia rozpoczęcia robót. Z uwagi na wykonywane obecnie roboty drogowe (niwelacja terenu, budowa mostu) przystąpienie do robót będzie możliwe po przekazaniu Spółce frontu robót.

Zadanie nr 4 – Opracowano dokumentację projektową budowy kanalizacji w miejscowości Siedlec w ramach której realizowane jest zadanie „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy Krzeszowice – miejscowość Siedlec”.

Zadanie nr 5 – (nowe zadanie) – zadanie przeznaczone do realizacji w roku 2025.

3.2. Plany w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej

Od 2024 roku trwa realizacja zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej gminy Krzeszowice – miejscowość Siedlec – budowa kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Krzeszowice w miejscowości Siedlec oraz przebudowa odcinka sieci wodociągowej wykonanej z rur azbestowo-cementowych w miejscowości Siedlec”.

Zadanie realizowane w ramach pomocy PRROW. Planowane przedsięwzięcie w ramach zadania obejmuje w swoim zakresie budowę ok. 5,7 km nowej sieci kanalizacji sanitarnej oraz przebudowę ok. 0,471 km sieci wodociągowej. Termin zakończenia budowy to 31.03.2025 r.

3.3. Ujmowanie i dostarczanie wody.

Nadrzędnym celem Spółki Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice w świadczeniu usług na rzecz mieszkańców Gminy Krzeszowice jest zarówno dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków jak i dbałość o jakość wody oraz bezpieczeństwo korzystających odbiorców. Nad bezpieczeństwem odbiorców czuwa Laboratorium Spółki, które poprzez bieżący monitoring kontroluje jakość wody na poszczególnych ujęciach i sieciach wodociągowych.

3.4. Odprowadzanie ścieków

Spółka prowadzi badania ścieków zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Na podstawie analizy zgromadzonych danych odnośnie wartości stężeń wskaźników zanieczyszczeń i wielkości strumieni objętości poszczególnych mediów, określano również

średnie stężenia dla ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym do Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Krzeszowicach. Wielkości stężeń zanieczyszczeń dla ścieków dowożonych, otrzymane na podstawie bilansu mediów dopływających do węzła pompowni głównej COŚ Krzeszowice, wskazują na bardzo wysoką koncentrację ścieków w stosunku do wielkości stężeń wskaźników zanieczyszczeń średniodobowych kierowanych do stopnia mechanicznego i biologicznego oczyszczalni ścieków. Tabor asenizacyjny stanowi potężny, impulsowy zastrzyk ładunku zanieczyszczeń. Objawia się on we wzroście zapotrzebowania na tlen w reaktorach biologicznych i intensywnej wówczas pracy stacji dmuchaw. Przekłada się to bezpośrednio na wyraźny wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną.

WiK jako przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, wspierając Gminę w zakresie wywiązania się z obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach oraz dbając o potrzeby mieszkańców nie mających możliwości podłączenia swoich nieruchomości do kanalizacji sanitarnej, Spółka świadczy na preferencyjnych warunkach, usługi wywozu nieczystości płynnych wozem asenizacyjnym. Usługi wykonywane są na podstawie Zezwolenia 2/2020 z dnia 24.09.2022 r. zmienionego decyzją z 03.01.2024 r. poprzez dopisanie dodatkowego pojazdu przyczepa ciężarowa asenizacyjna MEPROZET T-527D.

W 2024 r. beczkowozami Spółki wywieziono 9 383,5 m³ ścieków (wzrost o 1344,5 m³ w porównaniu do roku 2023), na co złożyło się 2 040 wywozów (wzrost o 343 wywozy w stosunku do roku poprzedniego).

4. Główne cele i zadania Spółki - dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków

Corocznie liczba odbiorców korzystających z usług Spółki wzrasta. **W roku sprawozdawczym zawarto 233 umowy z nowymi odbiorcami po odbiorze technicznym nowo wybudowanego przyłącza (126 przyłączy wodociągowych, 107 przyłączy kanalizacyjnych). Ponadto sporządzono 594 umowy w wyniku procedury wymiany umowy lub zmiany właściciela podłączonego budynku.**

4.1. Zaopatrzenie w wodę

Źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Krzeszowice jest 10 ujęć wody, będących w eksploatacji Spółki Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice. Syntetyczne zestawienie najważniejszych informacji dotyczących obszaru działalności tut. Spółki z zakresu ujmowania i rozprowadzania wody przedstawia Tabela nr 3

Tabela nr 3

<i>L.p.</i>	<i>Ujęcie</i>	<i>Miejscowości obsługiwane przez ujęcie</i>	<i>Liczba mieszkańców (osób zameldowanych) 2023 r.</i>	<i>Długość (km) sieci wodociągowej wraz z przyłączami eksploatowanymi przez Spółkę</i>
1	Czatkowice	Krzeszowice łącznie z osiedlami, Nawojowa Góra, Tenczynek, część zachodnia Woli Filipowskiej	15088	Sieć – 99,25 Przyłącza - 113,3
2	Nowa Góra (2 ujęcia)	Nowa Góra, Miękinia, N.G.-Łany, Ostrężnica, N.G.-Paryż	3 823	Sieć – 36,21 Przyłącza - 33,25
3	Grojec	Zalas	2 213	Sieć – 29,33 Przyłącza - 20,06
4	Rudno	Rudno	731	Sieć – 10,80 Przyłącza - 7,80
5	Filipowice	Filipowice, Stawiska, Wola Filipowska	4 497	Sieć – 51,31 Przyłącza - 38,05
6	Siedlec	Siedlec	739	Sieć – 11,97 Przyłącza - 8,48
7	Paczółtowiec	Paczółtowiec, Dębnik, Żary	975	Sieć – 13,00 Przyłącza - 12,43
8	Dubie	Dubie	190	Sieć – 3,26 Przyłącza - 1,69
9	Sanka	Sanka, Frywałd, Sanka-Głuchówki	1 621	Sieć – 25,44 Przyłącza - 17,50
	Ogółem	21 miejscowości wraz z przysiółkami	29 877	Sieć – 280,6 Przyłącza - 255,6

Pobór wody z poszczególnych ujęć odbywa się na podstawie obowiązujących pozwoleń wodnoprawnych. W roku sprawozdawczym odnowiono pozwolenie wodno-prawne dla Ujęcia Siedlec. Nowe pozwolenie obowiązywać będzie do 15 grudnia 2054 r.

Produkcja wody

Poniżej (Tabela nr 4) przedstawiono ilości wody dostarczonej do sieci na poszczególnych wodociągach w 2024 r. (produkcja) w porównaniu do roku poprzedniego, z wyszczególnieniem wody zużytej na potrzeby własne tj. płukania sieci, urządzeń i końcówek zgodnie z harmonogramem płukań na 2024 r.

**Produkcja wody dla poszczególnych wodociągów w gminie Krzeszowice w 2024 r.
w porównaniu do roku 2023 r.**

Tabela nr 4

<i>Ujęcie</i>	<i>Produkcja wody [m³] 2024</i>	<i>W tym woda zużyta na potrzeby własne (płukanie sieci i końcówek)[m³] 2024</i>	<i>Produkcja wody [m³] 2023</i>
SANKA	72 963	7 982	69 083
DUBIE	6 965	565	6 690
SIEDLEC	40 177	4 561	38 148
PACZÓLTOWICE	74 550	7 939	68 982
NOWA GÓRA (2 ujęcia)	164 185	15 649	161 549
FILIPOWICE	185 258	17 123	169 848
RUDNO	34 271	3 790	29 403
ZALAS	75 562	6 960	74 893
KRZESZOWICE	1 281 081	129 590	1 232 832
Ogółem	$\Sigma = 1\,935\,012\text{ m}^3$	$\Sigma = 194\,159\text{ m}^3$	$\Sigma = 1\,851\,428\text{ m}^3$

W 2024 r. nastąpił wzrost produkcji w stosunku do roku 2023 r. Zwiększony pobór wynika częściowo ze zwiększonej sprzedaży jak i z awarii na przyłączach oraz rurociągach przesyłowych o dużej średnicy. Głównie spowodowane były prowadzonymi inwestycjami oraz intensywnymi pracami na sieci wodociągowej, co wiązało się ze zwiększeniem ilości wody pobranej na potrzeby własne.

Sprzedaż wody

Sprzedaż wody w porównaniu do roku poprzedniego nieznacznie wzrosła. (Tabela nr 5).

Zestawienie sprzedaży wody 2024/2023

Tabela nr 5

<i>Ujęcie</i>	<i>Sprzedaż wody [m³] 2024</i>	<i>Sprzedaż [m³] 2023</i>
SANKA	53 600	53 827
DUBIE	5 918	5 580
SIEDLEC	28 660	25 931
PACZÓLTOWICE	34 327	34 898
NOWA GÓRA	110 150	109 799
FILIPOWICE	141 860	140 943
RUDNO	27 787	24 255
ZALAS	61 665	61 452
KRZESZOWICE	635 036	631 104
Ogółem	$\Sigma = 1\,099\,003\text{ m}^3$	$\Sigma = 1\,087\,789\text{ m}^3$

Awaryjność

Awaryjność sieci wodociągowej jest jednym z czynników towarzyszącym eksploatacji sieci oraz przyłączy i wynika z wielu czynników, zarówno technicznych, jak i środowiskowych. Oto najczęstsze przyczyny:

- Stan techniczny i wiek sieci - Stare rury, zwłaszcza wykonane z żeliwa szarego, stali czy azbestocementu, są podatne na korozję i pęknięcia.
- Warunki gruntowe i środowiskowe - wahania temperatur (przemarzanie gruntu zimą) mogą powodować pękanie rur; ruchy gruntu związane z osiadaniem terenu lub działalnością sejsmiczną; agresywne środowisko glebowe przyspiesza korozję rur metalowych.
- Ciśnienie w sieci - Zbyt wysokie ciśnienie może prowadzić do rozszczelnień i pęknięć rur; nagłe zmiany ciśnienia (tzw. uderzenia hydrauliczne) mogą powodować gwałtowne awarie.

- Korozja i osady wewnętrzne - korozja elektrochemiczna powoduje stopniowe osłabienie rur metalowych; osady wapienne i rdza zmniejszają przekrój rur i mogą powodować zatory.
- Uszkodzenia mechaniczne - prace budowlane w pobliżu wodociągów mogą prowadzić do przypadkowych uszkodzeń rur; wibracje od ruchu drogowego i ciężkiego sprzętu mogą osłabić struktury wodociągów.

Ogólną liczbę usterek i awarii w 2024 roku, jaka miała miejsce na przewodach wodociągowych będących w eksploatacji Spółki przedstawia poniższa Tabela nr 6.

Tabela nr 6. Zestawienie usterek i awarii

<i>lp.</i>	<i>Wodociąg</i>	<i>Awarie sieci wodociągowej [szt.] 2023/2024</i>	<i>Awarie przyłączy wodociągowych [szt.] 2023/2024</i>	<i>Razem 2023/2024</i>
1	Krzeszowice: (os. Żbik, os. Czatkowice, Tenczynek, Nawojowa Góra, cz. Wola Filipowska)	39/62	30/29	69/91
2	Nowa Góra (Miękinia, Ostrężnica, Łany, Paryż)	12/10	11/10	23/20
3	Zalas	5/4	3/0	8/14
4	Rudno	1/1	2/3	3/4
5	Filipowice (cz. Wola Filipowska, Stawiska)	18/19	9/9	27/28
6	Siedlec	14/20	2/15	16/35
7	Paczółtowiec (Żary, Dębnik)	6/5	1/2	7/7
8	Dubie	0/2	0/0	0/2
9	Sanka (Frywald, Sanka - Głuchówki)	6/7	7/1	13/8
		101/140	64/69	166/209

Liczba wystąpień awarii w 2024 r. na całym wodociągu ogółem, w porównaniu do roku poprzedniego, wzrosła . Przelożyło się to na zwiększenie produkcji ogółem. Najwyższy wzrost ilości awarii odnotowano na wodociągu Krzeszowice oraz Siedlec. Powodem były wzmożone prace ziemne wynikające z realizacji różnych inwestycji na tych terenach.

Straty wody

Procentowy wskaźnik strat wody W_s

Do dokładnej oceny strat wody w różnych systemach dystrybucji, stosuje się metodę wskaźnikową. Podstawowym wskaźnikiem, stosowanym od dawna w wielu przedsiębiorstwach, jest procentowy wskaźnik strat wody ($W_s\%$) wyznaczany z zależności:

$$W_s = \frac{(V_{ds} - V_{wl} - V_{sp})}{V_{ds}} * 100$$

w której:

V_{ds} – objętość wody dostarczonej do sieci (produkcja), m^3

V_{wl} – objętość wody zużytej na potrzeby własne wodociągu, m^3 (określona na podstawie harmonogramu płukań sieci i końcówek na 2024 r.)

V_{sp} – objętość wody sprzedanej, m^3

Procentowy wskaźnik strat wody W_s obejmuje zarówno straty rzeczywiste jak i pozorne. W celu określenia **procentowego wskaźnika strat rzeczywistych** należy wyeliminować współczynnik strat pozornych. Głównym czynnikiem występującym po stronie strat pozornych, a wpływającym na straty rzeczywiste, jest niejednoczesność odczytów i niepewność rejestracji wodomierzy. W celu zmniejszenia wpływu strat pozornych na rzeczywiste straty w systemach dystrybucji, Spółka w ostatnich latach montuje wodomierze wysokiej klasy oraz wodomierze przystosowane do zdalnego odczytu. Obecnie, ok. 80 % wodomierzy zamontowanych na sieci posiada współczynnik $R \geq 160$.

Zgodnie z opracowaniem P. Dohnalik, A. Jędrzejewski: Efektywna eksploatacja wodociągów. LEMTECH Konsulting, Kraków 2004, najbardziej prawdopodobna wartość wskaźnika procentowego strat pozornych wynikających z niepewności rejestracji wodomierzy zawiera się w przedziale $15,15\% \leq W_s \leq 24,75\%$.

W związku z powyższym w Spółce Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice do obliczenia **procentowego wskaźnika strat rzeczywistych** przyjmuje się wskaźnik strat pozornych na poziomie 23%.

Tabela nr 7 przedstawia obliczony zgodnie ze wzorem **procentowy współczynnik strat rzeczywistych W_s** na poszczególnych wodociągach, z uwzględnieniem wskaźnika strat pozornych na 2024 r. w porównaniu do roku 2023.

Tabela nr 7

<i>Ujęcie</i>	<i>Ws % strat rzeczywistych 2023 r.</i>	<i>Ws % strat rzeczywistych 2024 r.</i>
SANKA	11,9%	12,0%
DUBIE	6,9%	5,3%
SIEDLEC	18,5%	13,3%
PACZÓŁTOWICE	26,5%	33,3%
NOWA GÓRA	18,5%	18,0%
FILIPOWICE	10,7%	10,9%
RUDNO	10,1%	6,1%
ZALAS	9,3%	7,1%
KRZESZOWICE	31%	31,0%
Ogółem	25,6%	25,5%

Na poziom strat wody wpływają głównie awarie przewodów oraz czas ich wykrywania. Awary powodują zwiększenie ilości wody straconej jak i zwiększenie ilości wody zużytej na potrzeby własne (płukania sieci i przyłączy). Zgodnie z Tabelą nr 5 największy procentowy współczynnik strat rzeczywistych wykazuje wodociąg Krzeszowice oraz Paczółtowie.

Starty na wodociągu Krzeszowice związane są z tym, iż jest to największy i najstarszy wodociąg w Gminie Krzeszowice, gdzie większość sieci wykonane jest z tradycyjnych materiałów. Ponadto na obszarze wodociągu Krzeszowice powstaje wiele nowych inwestycji, co przy pracach ziemnych powoduje przypadkowe uszkodzenia przewodów wodociągowych.

Wodociąg obejmuje swym zasięgiem miejscowości: Krzeszowice, os. Żbik, os. Czatkowice, Tenczynek, Nawojową Górę oraz część Woli Filipowskiej.

Wysoki poziom wskaźnika strat rzeczywistych wodociągu Paczółtowie wynika z położenia całej sieci oraz jej stanu technicznego. Znaczna część przewodów przebiega przez nieużytki i tereny zalesione, co powoduje uszkodzenia sieci i ogranicza możliwość szybkiego wykrycia awarii.

Jednostkowy wskaźnik strat wody RLB

Jednym z najbardziej dokładnych wskaźników obrazujących realne straty w sieciach wodociągowych jest wskaźnik jednostkowych strat rzeczywistych (RLB- Real Loss Basic), wartość jego przyjmuje się w zależności od gęstości przyłączy przypadających na [km] przewodów sieci wodociągowej.

Wskaźnik RLB liczy się według następujących zasad:

- a) gdy gęstość przyłączy $DC < 20$ przył. $\cdot$ km⁻¹ – wówczas stosujemy jednostkowy wskaźnik rzeczywistych strat odniesiony do długości przewodów sieci (bez przyłączy) wyrażony w [m³·km⁻¹·d⁻¹],
- b) gdy gęstość przyłączy $DC > 20$ przył. $\cdot$ km⁻¹ – wówczas stosujemy wskaźnik strat rzeczywistych przypadających na 1 przyłączy wyrażone w [m³·przył.⁻¹·d⁻¹].

Dla wodociągów Sanka i Dubie, ze względu na niewielką gęstość przyłączy wodociągowych, wskaźnik jednostkowych strat rzeczywistych RLB policzono zgodnie z ppkt. a), natomiast dla pozostałych zgodnie z ppkt. b).

Tabela nr 8 Jednostkowy wskaźnik strat rzeczywistych dla wodociągów Sanka (gęstość przyłączy wodociągowych 19,23 szt. [przył. $\cdot$ km⁻¹] oraz Dubie (gęstość przyłączy wodociągowych 14,38 szt. [przył. $\cdot$ km⁻¹] w 2024 r. /opracowanie własne/

<i>Wodociąg</i>	<i>Straty wody</i> [m ³ ·d ⁻¹]	<i>Długość przewodów</i> <i>wodociągowych</i> [km]	<i>Wskaźnik jednostkowych</i> <i>strat wody RLB</i> [dm ³ ·km ⁻¹ ·d ⁻¹] 2024/2023
SANKA	24	25,4	944/913
DUBIE	1	3,30	303/303

Tabela nr 9 - Wskaźnik rzeczywistych strat wody w pozostałych sieciach wodociągowych
w Gminie Krzeszowice w 2024 r.

<i>Wodociąg</i>	<i>Straty wody [m³.d⁻¹]</i>	<i>Liczba przyłączy [szt.]</i>	<i>Wskaźnik jednostkowych strat wody RLB [dm³.przył.⁻¹.d⁻¹] 2024/2023</i>
SIEDLEC	15	300	50/68
PACZÓŁTOWICE	68	427	159/110
NOWA GÓRA	81	1261	64/68
FILIPOWICE	55	1513	36/35
RUDNO	6	269	22/30
ZALAS	15	726	21/28
KRZESZOWICE	1089	4410	247/249

Wskaźnik jednostkowych strat wody RLB Spółka utrzymuje na równomiernym poziomie z tendencją do obniżania. Wzrost na wodociągu Paczółtowiec wynika ze specyfikacji położenia i eksploatacji sieci wodociągowej.

Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o.o. dostarcza do odbiorców wodę o odpowiedniej jakości, która nie wymaga uzdatniania pod kątem parametrów fizykochemicznych. W celu zapewnienia stabilności dla parametrów mikrobiologicznych woda z wszystkich ujęć jest chlorowana przy użyciu podchlorynu sodu, podawanego przez pompę dozującą, a dla ujęcia Nowa Góra - Paryż, Zalas, Sanka, Paczółtowiec i Rudno jest dodatkowo poddawana działaniu promieniowania UV. Naświetlanie wody promieniowaniem UV o odpowiedniej długości fali stanowi nie tylko uzupełnienie tradycyjnej (chemicznej) dezynfekcji, a wręcz podstawowy sposób pozbycia się bakterii z wody. Przy czym zastosowanie lampy dezynfekującej nie zmienia zapachu i smaku wody. Jakość ujmowanej i dostarczanej odbiorcom wody jest systematycznie badana przez Laboratorium Spółki oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie. Informacja o jakości wody umieszczana jest co kwartał na stronie internetowej www.wikkrzeszowice.pl w zakładce Laboratorium.

Spółka w sposób ciągły podnosi jakość usług przez stałe doskonalenie systemu jakości, podnoszenie kwalifikacji pracowników Laboratorium, prowadzenie kontroli zewnętrznej jakości (udział w badaniach biegłości) i wewnętrznej (kontrola metod). W 2024 r.

Laboratorium pracowało w systemie jakości zgodnym z aktualną wersją normy PN-EN ISO/IEC 17025.

Laboratorium Spółki posiada 28 metod badawczych, do badań fizyko-chemicznych i bakteriologicznych.

W roku sprawozdawczym, Laboratorium w ramach harmonogramów kontroli wewnętrznej, pobrało około 200 próbek wody do badań mikrobiologicznych (wykonano prawie 600 analiz) i niespełna 200 próbek do badań fizyko-chemicznych (wykonano ponad 1200 analiz). Ponadto, próbki były również pobierane do badań przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie. W ramach świadczonych usług zewnętrznych w Laboratorium Spółki wykonano dodatkowo niespełna 1400 analiz fizykochemicznych i mikrobiologicznych dla ponad 450 próbek.

W 2024 r. Laboratorium ponownie uzyskało zatwierdzenie Państwowej Inspekcji Sanitarnej do wykonywania analiz wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie zabezpieczającym większość potrzeb Spółki.

4.2. Odprowadzanie ścieków

Woda pobierana z ujęć jest odprowadzana głównie do systemu kanalizacji zbiorczej.

Ścieki odprowadzane są do czterech oczyszczalni ścieków, kanalizacją ogólnospławną z części terenu miasta Krzeszowic oraz kanalizacją sanitarną z pozostałych skanalizowanych miejscowości.

Działające oczyszczalnie to:

- Centralna Oczyszczalnia Ścieków Krzeszowice zlokalizowana w zlewni rzeki Krzeszówka,
- Oczyszczalnia Zalas „Zachód” zlokalizowana w zlewni rzeki Rudno,
- Oczyszczalnia Rudno zlokalizowana w zlewni rzeki Chechło,
- Oczyszczalnia Frywałd zlokalizowana w zlewni rzeki Sanka.

Tabela nr 10

Informacja o oczyszczalniach eksploatowanych przez Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Sp. z o.o. w roku 2024.

1. Ścieki dopływające do Oczyszczalni Ścieków

Wyszczególnienie	Centralna Oczyszczalnia Ścieków- Krzeszowice - ul. S. Czycza 2 , Krzeszowice	Ocz. Zalas „Zachód” Zalas 706	Oczyszczalnia Rudno	Oczyszczalnia Frywałd
Całkowity odbiór ścieków ogółem od użytkowników zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej [m ³]	799 213 (2023r.- 820 470)	32 409 (2023r.- 31 964,94)	19 626 (2023r.- 19 147)	63 897,53 (2023r.- 62 933,24)
Ścieki dowożone [m ³]	70 855 (2023r. – 59 750)	-	-	-
Wody opadowe, przypadkowe, infiltracyjne [m ³]	1 249 566 (2023r. – 1 636 124)	26 120 (2023r. – 34 847,06)	8 348 (2023r.– 6 197)	22 782,47 (2023r.- 19 007,76)
Wody opadowe, przypadkowe, infiltracyjne jako % wszystkich ścieków oczyszczanych	58,95 (2023r. – 65,01)	44,63 (2023r. – 52,14)	29,95 (2023r. – 24,45)	26,29 (2023r. – 15,47)
Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni [m ³]	2 119 634 (2023r. - 2516344)	58 529 (2023r. - 66812)	27 870 (2023r. - 25344)	86 680 (2023r. - 81941)
Ogółem ścieki z kanalizacji od użytkowników zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej (bez Paczółtowic) [m ³]	915 145,53 (2023r.- 934 515)			
Ścieki dowożone [m ³]	70 855 w tym WiK – 10 280,63 m³ (usługi+wywóz własny) (2023r. – 59 750 w tym WiK – 8 090 m³ (usługi+wywóz własny))			
Całkowita ilość „sprzedanych” ścieków wraz z dowożonymi [m ³] (bez Paczółtowic i dowożonych przez WiK)	975 719,9 (2023r. – 986 175)			

W roku sprawozdawczym sprzedaż ścieków odprowadzanych do kanalizacji dopływających do wszystkich oczyszczalni będących w eksploatacji WiK Krzeszowice pozostała na poziomie podobnym z roku 2023. Wahania sprzedaży ścieków były na poziomie 1,3-2,5% w skali roku. Ilość ścieków dowożonych wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o ok 18,5%. Wzrost ten, jak w roku poprzednim, najprawdopodobniej związany jest ze wzmożonymi kontrolami posiadaczy szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków, wynikający ze zmiany przepisów które miały miejsce w 2022 r. (Ustawa z dnia 7 lipca 2022r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw). Jak wynika ze szczegółowych analiz, 40% ilości ścieków dowożonych pochodzi spoza terenu gminy Krzeszowice (głównie z gminy Alwernia, gmina Jerzmanowice-Przeginia, gmina Trzebinia)

2. Pozwolenia wodnoprawne – wyniki badań

Zgodnie z pozwoleniami wodnoprawnymi przeprowadzono badania ścieków surowych i ścieków oczyszczonych – Centralna Oczyszczalnia Ścieków w Krzeszowicach 1 x na miesiąc, Oś. Frywałd – 1 x na kwartał, Oś. Zalas – 1 x na kwartał, Oś. Rudno – 2 x na rok. Wszystkie wyniki przeprowadzonych badań zawierały się w narzuconych przez pozwolenia wartościach. Poniższe tabele pokazują średnie roczne wartości poszczególnych parametrów.

	COŚ		
	ŚCIEKI SUROWE	ŚCIEKI OCZYSZCZONE	
	ŚREDNIA	ŚREDNIA	WARTOŚĆ Z POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO
Zawiesina ogólna	389,17	3,05	35
BZT5	235,92	3,51	15
ChZT-Cr	640,17	26,21	125
Azot ogólny	68,18	9,50	15
Fosfor ogólny	9,24	0,76	2

	ZALAS		
	ŚCIEKI SUROWE	ŚCIEKI OCZYSZCZONE	
	ŚREDNIA	ŚREDNIA	WARTOŚĆ Z POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO
Zawiesina ogólna	265,00	7,43	35
ChZT-Cr	610,25	36,50	125
BZT5	255,00	3,75	25

	FRYWAŁD		
	ŚCIEKI SUROWE	ŚCIEKI OCZYSZCZONE	
	ŚREDNIA	ŚREDNIA	WARTOŚĆ Z POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO
Zawiesina ogólna	427,50	5,43	35
ChZT-Cr	871,25	35,13	125
BZT5	380,00	4,75	25

	RUDNO		
	ŚCIEKI SUROWE	ŚCIEKI OCZYSZCZONE	
	ŚREDNIA	ŚREDNIA	WARTOŚĆ Z POZWOLENIA WODNOPRAWNEGO
Zawiesina ogólna	219,50	4,45	35
ChZT-Cr	475,00	28,10	125
BZT5	213,00	5,00	25

Pod względem spełniania zapisów pozwoleń wodnoprawnych, odnośnie maksymalnych przepływów rocznych, Oczyszczalnie ścieków w Rudnie, Zalasiu i we Frywałdzie nie przekraczają tych wartości. Dla Oczyszczalni w Krzeszowicach okres rozliczenia przepływów przypada od 25.10.2023r. do 24.10.2024 r. Na oczyszczanie w Krzeszowicach dopłynęło w tym okresie 2 394 964 m³ ścieków surowych przez co został przekroczony parametr Qmaxr., który wynosi 2 323 225 m³/r. Patrząc na wartość wód opadowych, przypadkowych, infiltracyjnych wyrażonych % zawartych w tabeli nr 1, który to wskaźnik w roku 2024 osiągnął wartość 58,95%, należy stwierdzić, że za przekroczenie wartości z pozwolenia odpowiadają w głównej mierze wody opadowe i roztopowe.

Przepływ ścieków na Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Krzeszowicach za okres 1 roku pozwolenia wodnoprawnego (od 25.10.2023 r. do 24.10.2024 r.)

okres	Przepływ [m3]
25-31.10.2023	52520
11.2023	266890
12.2023	274404
01.2024	246518
02.2024	235882
03.2024	214740
04.2024	185248
05.2024	157344
06.2024	182160
07.2024	148000
08.2024	134330
09.2024	157396
01-24.10.2024	139532
Łącznie	2394964

**Maksymalny roczny
przepływ z pozwolenia
wodnoprawnego**

2323225 m³

Przekroczenie

71739 m³

3. Komunalne Osady Ściekowe

W roku 2024 wytworzono **2 344,81** ton osadu co stanowi ok. 411,28 (~17,54 % s.m.o.) ton suchej masy osadu. Wywieziono i zagospodarowano **2 344,81** ton. Koszt wywiezionych osadów to **656 546,80** zł netto. Osady wywożone i zagospodarowane były przez firmę BM Recykling Sp. z o.o., ul. Tkacka 30, 34-120 Andrychów i poddawane kompostowaniu w procesie odzysku R3. Cena za zagospodarowanie 1Mg osadu wynosiła **280,00** zł netto.

Dzięki podsuszaniu poletek w 2024 r. zredukowano ilość wywożonego osadu o ok 195 ton w skali roku.

4. Biogaz

Na Oczyszczalni Ścieków w Krzeszowicach funkcjonuje instalacja do produkcji i wykorzystania biogazu. Biogaz pozyskuje się w wyniku mezofilowej fermentacji metanowej osadów ściekowych w Zamkniętej Komorze Fermentacyjnej. Zawiera on ok. 60% metanu. Ok. 50% biogazu wykorzystywane jest do ogrzewania ZKF, a więc do produkcji samego biogazu. Pozostały pozyskany biogaz wykorzystuje się na potrzeby własne oczyszczalni do celów ciepłowniczych. (CO, CWU). Ok. 30% biogazu w skali roku spalane było w pochodni. Nadwyżka spowodowana jest miesiącami letnimi gdy nie ma zapotrzebowania na c.o. W chwili obecnej nadwyżka jest wykorzystywana do celów redukcji masy osadu w MOZ. Zimą biogaz wykorzystywany jest praktycznie w całości dla potrzeb ogrzewania pomieszczeń. Wymiernym efektem fermentacji metanowej i produkcji biogazu jest również zmniejszenie masy osadów o ok. 30%.

Produkcja biogazu

<i>Miesiąc</i>	<i>Produkcja 2023r. [m³]</i>	<i>Produkcja 2024r. [m³]</i>
1	15 469	15 837
2	15 855	13 919
3	18 308	16 890
4	16 915	16 024
5	19 944	18 922
6	19 536	18 922
7	19 470	18 191
8	15 952	17 574
9	15 848	15 418
10	15 260	17 340

11	13 877	12 460
12	15 876	13 858
Ogółem	202 310 (554,3 m³/dobę)	195 355 (535,22 m³/dobę)

5. Kontrole i sprawy formalno-prawne

W kwietniu 2024 r. odbyła się kontrola z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, której celem była ocena korzystania z wód i urządzeń wodnych oraz przestrzegania warunków pozwoleń wodnoprawnych w związku z wprowadzaniem oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych oraz zrzutów z dwóch przelewów burzowych do rzeki Rudawy (Krzeszówki). Kontrola nie wykazała nieprawidłowości, a otrzymane zalecenia pokontrolne zostały wykonane niezwłocznie.

W sierpniu 2024 r. odbyła się kontrola COŚ z Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, której celem była kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych. W protokole pokontrolnym nie stwierdzono naruszeń ani nie nałożono zaleceń.

Obie kontrole związane były z problemem stagnacji ścieków w rowie odwadniającym znajdującym się za przelewem burzowym będącym w eksploatacji Spółki. Jak zaznaczono w obu kontrolach Spółka poprawnie eksploatuje urządzenia wodne oraz spełnia wszystkie wymagania narzucone przez pozwolenia wodnoprawne.

6. Edukacja ekologiczna

W roku 2024 w ramach działań podnoszących świadomość edukacyjną na Centralnej Oczyszczalni Ścieków przeprowadzano wycieczki edukacyjne dla dzieci i młodzieży z okolicznych szkół. Na Centralnej Oczyszczalni Ścieków odbywały się również zajęcia dla studentów z Uniwersytetu Rolniczego, udostępniano próbki do badań dla studentów oraz udostępniano dane do prac dyplomowych.

Ponadto Spółka jako partner akcji EKO Dzień Dziecka organizowanej przez wydawcę „Dziennika Polskiego” i „Gazety Krakowskiej”, gościła na terenie Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Krzeszowicach grupę uczniów, którym przybliżyła tematykę oczyszczania ścieków.

Sieć kanalizacyjna

Obecnie długość sieci kanalizacyjnej w całej Gminie wynosi:

- Długość sieci kanalizacji sanitarnej – 335,72 km
- Długość sieci kanalizacji ogólnospławnej – 19,6 km

Tabela nr 11. Zestawienie awarii

<i>lp.</i>	<i>Sieć kanalizacyjna</i>	<i>Awarie sieci kanalizacyjnej [szt.] 2023/2024</i>
1	Krzeszowice: (os. Żbik, os. Czatkowice, Tenczynek, Nawojowa Góra, cz. Wola Filipowska)	139/118
2	Nowa Góra (Miękinia, Ostrężnica, Łany, Paryż)	21/16
3	Zalas	3/4
4	Rudno	9/8
5	Filipowice (cz. Wola Filipowska, Stawiska)	32/39
6	Siedlec	Bk*
7	Paczółtowiec (Żary, Dębny)	16/17
8	Dubie	Bk*
9	Sanka (Frywałd, Sanka - Głuchówki)	16/10
10	Czerna	6/13
		242/225

Bk* – brak sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości.

Awaryjność sieci kanalizacyjnej jest efektem zarówno wewnętrznych czynników (jakość materiałów, wiek instalacji), jak i wpływów zewnętrznych (warunki gruntowe, intensywność użytkowania, zmiany temperatury). W roku sprawozdawczym nastąpił spadek liczby awarii na sieci kanalizacyjnej ogółem w porównaniu do roku ubiegłego (Tabela 11). Systematyczne monitorowanie, regularne przeglądy oraz modernizacja infrastruktury są kluczowe i dają efekty w ograniczaniu liczby awarii i minimalizacji ich konsekwencji.

5. Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W roku 2024 działalność badawczo-rozwojowa koncentrowała się na analizowaniu i wdrażaniu energooszczędnych rozwiązań. Analizy, wyciągane wnioski a następnie wdrożone działania w świetle rosnących cen energii mają ogromne znaczenie w jakości świadczonych usług jak i w obniżeniu kosztów działalności.

6. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa

Analiza sytuacji finansowej spółki została opracowana na podstawie danych finansowych obejmujących:

6.1. Analiza bilansu

Suma bilansowa spółki na dzień 31.12.2024 r. wynosi 149 455 142,29 zł, w tym aktywa trwałe w wysokości 145 687 375,84 zł., natomiast aktywa obrotowe w wysokości 3 767 766,45 zł. Wzrost wartości aktywów trwałych w stosunku do wartości z roku 2023 o kwotę 1 329 256,19 zł. wynika głównie ze zmiany wartości środków trwałych w budowie (zwiększenie nakładów na budowę oddanego do użytku w ciągu roku budynku administracyjno-biurowego, także zwiększenie nakładów na modernizację kanalizacji przy ul. Miękińskiej w Krzeszowicach, również nakłady na modernizację sieci wodociągowej w Nawojowej Górze obie inwestycje oddane do użytku końcem roku oraz nakłady na budowę sieci kanalizacyjnej w m. Siedlec). Wzrost wartości aktywów trwałych wynika także ze zmiany długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o kwotę +67 519 zł. stanowiącą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Wartość netto pozostałych pozycji środków trwałych uległa zmniejszeniu w stosunku do poprzedniego roku w związku z naliczoną w roku obrotowym amortyzacją w kwocie 4 490 657,99 zł.

Aktywa obrotowe w stosunku do wartości z roku 2023 zmniejszyły się o kwotę 1 159 871,76 zł w wyniku zmniejszenia wartości środków pieniężnych o 1 132 499,22 zł. głównie przez zwrócenie 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy do firmy Janex w związku z zakończeniem kontraktu. oraz zmiany wartości należności krótkoterminowych o - 168 200,04 zł. Zwiększeniu uległy natomiast stany zapasów o +126 816,24 zł. oraz rozliczenia międzyokresowe czynne o +14 011,26 zł.

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane powyżej 12 m-cy wg stanu na 31.12.2024 r. wynoszą 6 113,01 zł. (w tym 5 638,15 zł. należności objęte ugodą).

W stosunku do sprzedaży za rok 2024 stanowi to 0,025 %. Dobra płynność jest efektem ciągłego monitorowania stanu i struktury należności oraz bieżących działań windykacyjnych wobec naszych odbiorców zarówno windykacji telefonicznej jak i wezwań do zapłaty a także prowadzenia koniecznych czynności sądowych i komorniczych.

Zmiany wysokości rezerw wpłynęły również na stronę pasywów bilansu. Zmianie uległa wartość w pozycji rezerwy na zobowiązania ogółem o +355 364,00 (wzrost z tytułu rezerwy na świadczenia pracownicze).

Spółka finansuje inwestycje głównie z pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz kredytu inwestycyjnego z banku.

W 2024 r. Spółka rozpoczęła realizację inwestycji finansowanej pośrednio z podpisanej w 2023 r. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowy kredytu inwestycyjnego w wysokości 3.680.820 zł przeznaczonego na współfinansowanie projektu dotyczącego uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej Gminy Krzeszowice – miejscowości Siedlec oraz umowy kredytu obrotowego odnawialnego do wysokości 250.000zł przeznaczonego na finansowanie płatności z tytułu podatku VAT od nakładów inwestycyjnych netto związanych z realizacją projektu dotyczącego uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w miejscowości Siedlec. W połowie roku zakończyły się prace projektowe dotyczące pierwszego etapu inwestycji, na co złożono wniosek o uruchomienie pierwszej transzy kredytu inwestycyjnego. Do końca okresu obrachunkowego prace budowlane były zaawansowane w około 70% z czego część została zafakturowana w listopadzie i uregulowana w części własnymi środkami i drugą transzą kredytu inwestycyjnego. Z podpisanej w 2023 roku umowy z Samorządem Województwa Małopolskiego o przyznaniu pomocy w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w wysokości 3.834.365 zł. stanowiącej 100% poniesionych kosztów kwalifikowanych na realizację operacji pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy Krzeszowice – miejscowość Siedlec” końcem roku otrzymano 327.296 zł. zgodnie ze złożonym wnioskiem o płatność za pierwszy etap projektu. Kwota ta zmniejszyła zaciągnięty wcześniej na ten cel kredyt inwestycyjny w BGK i stanowi przychody, które będą rozliczane w czasie w stosunku do naliczanej w kolejnych latach amortyzacji po zakończeniu inwestycji. W związku z tymi operacjami na dzień bilansowy zadłużenie z tytułu kredytu inwestycyjnego wyniosło 419.049 zł., natomiast kredytu odnawialnego na VAT nie wykorzystywano.

Fakturowanie większości prac budowlanych dotyczących będzie w pierwszym kwartale 2025 r. i po tym terminie będzie można złożyć wniosek o płatność dotyczący drugiego etapu do umowy o udzielenie pomocy z programu PROW do Samorządu Województwa Małopolskiego.

W związku z zaciągnięciem zobowiązań na realizację budowy kanalizacji w miejscowości Zalas, spłacono w 2024 roku 800.800,00 zł tytułem rat pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Z tytułu pożyczki na zadanie pn.: „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sanka etap II” spłacono w roku 2024 kwotę 67.120 zł, natomiast z tytułu zadania „Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sanka- etap III” spłacono raty w wysokości 103.900 zł. Z tytułu zaciągniętej w 2021 pożyczki na zadanie pn.: „Budowa kanalizacji sanitarnej w Krzeszowicach ul. Żbicka” spłacono w 2024 r 41.080 zł rat kapitałowych. Z zaciągniętej w 2023 r. pożyczki w kwocie 556.500,00 zł. na finansowanie zadania pod nazwą: „Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej wzdłuż drogi krajowej DK79 w Krzeszowicach spłacono w 2024 r. raty kapitałowe w wysokości 61.836 zł. W 2024 r. spłacono również kwotę 174.820 zł. z umowy o dofinansowanie w formie pożyczki

z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na przedsięwzięcie pn.: „Budowa elektrowni słonecznych i modernizacja pompowni w WIK Krzeszowice Sp. z o.o.” Spółka w trakcie roku podatkowego 2024 dokonała także spłat rat leasingowych w wysokości 89 903,19 zł dotyczących wcześniej podpisanych umów leasingowych oraz opłaty wstępnej w wys. 50 609,22 zł. wynikającej z umowy leasingu operacyjnego zawartej w grudniu 2024 r.

W 2024 r. spłacono również kwotę 174.475,87 zł. dotyczącą rat kapitałowych z tytułu odpłatnego przekazania na własność Spółki wybudowanych we własnym zakresie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

W związku z wymienionymi powyżej operacjami gospodarczymi oraz rozpoczętą w październiku 2024 r. spłatą kwoty 231.309,37 zł. rat kapitałowych kredytu inwestycyjnego do umowy z BGK podpisanej w 2022 r., przeznaczonym na finansowanie inwestycji budowy budynku biurowo-administracyjnego oraz budynku gospodarczego wartość zobowiązań długoterminowych spadła o 1.214.601,61 zł.

Na 31.12.2024 r. zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w stosunku do roku poprzedniego wynosi 133 444,08 zł (wzrost wartości), spowodowany wzrostem zobowiązań krótkoterminowych z tyt. kredytów i pożyczek w wys. 1 059 188,17 zł. (głównie uruchomiona w pierwszym kwartale 2024 r. ostatnia transza kredytu inwestycyjnego z BGK w wysokości 944.910,21 zł. do umowy z 2022 r. na finansowanie budowy budynku administracyjno-biurowego)

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień bilansowy wynoszą 444 825,14 zł i stanowią tylko 7,32 % wartości zobowiązań krótkoterminowych. W trakcie roku zobowiązania regulowane są bez opóźnień i nie stanowią w ciągu roku oraz na dzień bilansowy zobowiązań przeterminowanych.

6.2. Struktura należności krótkoterminowych w latach 2024 i 2023

Tabela nr 12

	2024	2023
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	1 546 230,70	1 651 142,96
z tytułu dostaw i usług (+)	1 547 488,29	1 767 882,71
sądowe (+)	198 031,74	50 007,66
odpisy (-)	-199 289,33	-166 747,41
Należności z tytułu podatków i inne, w tym:	141 696,41	217 469,19
z tytułu podatku VAT (+)	122 863,20	198 449,98

z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (+)	0,00	0,00
z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (+)	3 042,00	3 228,00
z tytułu rozrachunków z ZUS	15 791,21	15 791,21
odpisy (-)	0,00	0,00
Należności inne, w tym:	73 985,00	61 500,00
rozrachunki z tytułu inwestycji (+)	0,00	0,00
rozrachunki z tyt. zabezpieczenia umów długoterminowych (+)	2 100,00	2 100,00
rozrachunki. z pracownikami z tyt. ZFŚS (+)	71 885,00	59 400,00
odpisy (-)	0,00	0,00

6.3. Struktura zobowiązań krótkoterminowych w latach 2024 i 2023.

Tabela nr 13

	2024	2023
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:	444 825,14	363 001,55
z tytułu dostaw i usług (+)	444 825,14	363 001,55
Sądowe (+)	0,00	0,00
Odpisy (-)	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu podatków i innych, w tym:	785 310,92	922 350,27
z tyt. podatku VAT (+)	125,38	0,00
z tyt. podatku akcyzowego (+)	593,00	679,00
z tyt. podatku dochodowego od osób fizycznych (+)	117 041,00	89 452,00
z tytułu podatku od osób prawnych (+)	177 273,00	417 739,00
z tytułu składek ZUS (+)	487 602,33	411 949,70

z tytułu podatku od nieruchomości (+)	0,00	0,00
Odpisy (-)	0,00	0,00
z tytułu PPK (+)	2 676,21	2 530,57
Zobowiązania inne, w tym:	1 798 971,68	2 464 565,64
Gwarancja należytego wykonania dotycząca budowy budynku administracyjnego (+)	410 204,21	1 367 347,38
rozrachunki z tytułu pozostałych inwestycji (+)	38 060,91	37 555,39
pozostałe rozrachunki (+)	12 796,98	4 621,36
rozrachunki z tyt. opłat ochrony środowiska (+)	88 026,00	89 322,00
rozrachunki z tytułu PFRON(+)	3 600,00	73,00
z tyt. przekazania sieci (+)	1 023 100,74	965 646,51
dostawy niefakturowane(+)	223 182,84	233 370,15

6.4. Analiza rachunku zysku i strat

W 2024 r. Spółka uzyskała przychody netto ze sprzedaży produktów w kwocie 24 783 056,62 zł i były one wyższe o 675 903,93 zł. od przychodów osiągniętych w roku 2023. Głównym źródłem przychodów ze sprzedaży produktów, podobnie jak w latach ubiegłych, była dostawa wody i odbiór ścieków na kwotę 22 970 092,16 zł. co stanowi 93 % całości przychodów. Przychody z działalności pozostałej obejmują usługi odpłatne wynikające z cennika usług i stanowią 7 % całości przychodów.

W pozostałych przychodach operacyjnych o wartości 1 907 161,30 zł ujęte są między innymi przychody o wartości 1 772 964,24 zł. z tytułu amortyzacji środków trwałych dotyczącej części pokrytej przez dofinansowanie z Funduszu Spójności. Na przychody finansowe w kwocie 27 788,24 zł. składają się otrzymane odsetki od środków na rachunkach bankowych w wysokości 12,80 zł. oraz odsetki od odbiorców 27 775,44 zł w tym naliczone a nie zapłacone.

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty działalności operacyjnej w kwocie 25 502 058,08 zł. i są one wyższe o 1 555 797,16 zł. od kosztów poniesionych w roku 2023. Wymieniony wzrost wynika ze zmian warunków ekonomicznych w roku podatkowym.

Pozostałe koszty operacyjne o wartości 507 463,49 zł. zawierają m.in. koszty z tytułu aktualizacji rezerw na świadczenia pracownicze 418 103,00 zł., odpisy aktualizujące należności w wysokości 44 158,40 zł., koszty komornicze dotyczące ściągania należności Spółki w wysokości 26 017,65 zł. oraz pozostałe koszty w wysokości 19 184,44 zł.

W kosztach finansowych o wartości 918 795,55 zł. odsetki od pożyczek i kredytów stanowią wartość 911 408,52 zł., odsetki dotyczące leasingu środków transportu wynoszą 7 315,50 zł.,

pozostałe koszty finansowe 63,55 zł. a wartość odsetek z tytułu dostaw i usług wyniosła 7,98 zł. Za rok 2024 działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w wysokości 694 472,53 zł. Na działalności podstawowej w 2024 r. Spółka osiągnęła wynik dodatni 389 366,03 zł. Prezentowany wynik pozwala realizować zadania Spółki w tym zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjno-Modernizacyjnym przyjętym przez Radę Gminy. Spółka realizowała zadania zawarte w WPI przyjętym przez Radę Gminy, finansując zadania zarówno z pożyczek z WFOŚiGW jak i ze środków własnych. Główną inwestycją realizowaną z tego zakresu w 2024 r. była budowa sieci wodociągowej wzdłuż ul. Nawoja w Nawojowej Górze oraz modernizacja zestawu pompowego na pompowni w Rudnie.

Wyniki finansowe spółki za 2024r. w porównaniu do 2023r.

Tabela nr 14

	2024 r.	Udział %	2023 r.	Udział %
1. Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	25 891 424,11	93,0	24 926 819,72	91,4
2. Pozostałe przychody	1 934 949,54	7,0	2 334 900,01	8,6
w tym:				
- operacyjne	1 907 161,30		2 308 209,16	
- finansowe	27 788,24		26 690,85	
3. Razem przychody	27 826 373,65	100	27 261 719,73	100
4. Koszty działalności podstawowej	25 502 058,08	94,7	23 946 260,92	93,6
5. Pozostałe koszty	1 426 259,04	5,3	1 632 356,01	6,4
w tym:				
- operacyjne	507 463,49		1 171 777,12	
- finansowe	918 795,55		460 578,89	
6. Razem koszty	26 928 317,12	100	25 578 616,93	100
7. Wynik finansowy brutto	898 056,53		1 683 102,80	
8. Podatek dochodowy od osób prawnych	203 584,00		376 134,00	

9. Wynik finansowy netto	694 472,53		1 306 968,80	
--------------------------	------------	--	--------------	--

W 2024 r. przychody netto działalności podstawowej spółki wynosiły 24 783 056,62 zł.

Struktura uzyskanych przychodów ze sprzedaży produktów przedstawia się następująco:

1. Pobór i rozprowadzanie wody	6 678 283,22	co stanowi	27,0 % przychodów
2. Odprowadzanie ścieków	16 291 808,94	co stanowi	65,7 % przychodów
3. Pozostałe usługi	1 812 964,46	co stanowi	7,3 % przychodów
Ogółem:	24 783 056,62		100,0 % przychodów

6.5. Analiza rachunku przepływów pieniężnych

Zysk nie jest jedynym kryterium do oceny sytuacji finansowej spółki, bardzo ważne są przepływy pieniężne, które determinują wypłacalność i płynność firmy. Strumień przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej Spółki w wysokości 4.026.926,59 zł w roku 2024 pokazuje zdolność generowania środków na spłatę zobowiązań oraz utrzymanie zdolności operacyjnej. Przepływy z działalności inwestycyjnej pokazują nakłady na nabycie środków trwałych, które będą generować przyszłe zyski. Przepływy te za rok 2024 były ujemne i wyniosły – 4. 930.135,40 zł. Przepływy pieniężne z działalności finansowej w wysokości -229.290,41 zł. informują nas o pobranych i spłaconych pożyczkach, kredytach i ratach leasingowych.

Razem przepływy pieniężne netto wykazują wartość ujemną -1.132.499,22 zł.

7. Finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością.

	2024	2023
1. Rentowność sprzedaży netto		
$\frac{\text{zysk netto} \times 100\%}{\text{przychody netto}}$	2,68%	5,24%
2. Rentowność kapitału własnego		
$\frac{\text{zysk netto} \times 100\%}{\text{kapitał własny}}$	1,04%	2,04%

3. Rotacji należności z tyt. dostaw i usług

$\frac{\text{stan należności z tyt. dostaw i usług brutto} \times 365 \text{ dni}}{\text{przychody netto}}$	22 dni	24 dni
---	--------	--------

4. Stopa zadłużenia

$\frac{\text{zobowiązania i rezerwy na zobowiązania} \times 100\%}{\text{suma pasywów}}$	55,52%	56,99%
--	--------	--------

5. Wskaźnik płynności

$\frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$	0,62	0,83
--	------	------

Rentowność sprzedaży netto i rentowność kapitału własnego

Wartość wskaźnika rentowności sprzedaży jest uzależniony od branży, w której przedsiębiorstwo działa, nie ustalono dla tego wskaźnika wartości minimalnej. Obliczany jest jako iloraz zysku netto wypracowanego przez przedsiębiorstwo do wartości osiągniętego przychodu ze sprzedaży. W roku 2024 wartość wskaźnika wynosi 2,68%. Wynik ten informuje nas ile zyskailiśmy na jednym złotym osiągniętego przychodu ze sprzedaży. Im wyższa wartość wskaźnika tym lepsza jego ocena.

Wskaźnik rentowności kapitału ROE jest źródłem wiedzy na temat tego, ile wypracowanego zysku przypada na każdą jednostkę kapitału własnego, jaki został zaangażowany przez właścicieli. Wartość ta wynika bowiem ze stosunku zysku netto przedsiębiorstwa do posiadanych przez nie kapitałów własnych. Zgodnie z definicją kapitałów własnych - jest to wartość majątku przedsiębiorstwa, który został wniesiony przez właścicieli oraz wypracowany podczas bieżącej działalności jednostki. Dla danego wskaźnika nie określono dokładnego zakresu wartości, ale przyjmuje się zasadę, że im wyższa jego wartość, tym korzystniejsza jest sytuacja przedsiębiorstwa. W roku 2024 wartość wskaźnika wynosi 1,04%.

Rotacji należności z tyt. dostaw i usług

Wskaźnik rotacji należności w dniach informuje, przez ile dni gotówka jest zamrożona w należnościach. Na poziom wskaźnika ma wpływ polityka kredytowania odbiorców stosowana przez przedsiębiorstwo, jak i rozwiązania przyjęte w danej branży.

Wskaźnik obrotu należnościami w roku 2024 pozostaje na podobnym poziomie w stosunku do poprzedniego okresu. Jest następstwem utrzymującej się dobrej kondycji struktury wiekowej należności handlowych.

Stopa zadłużenia

Wartość wskaźnika stopy zadłużenia w porównaniu do poprzedniego okresu jest na podobnym poziomie. Spółka sukcesywnie spłaca raty pożyczek i kredytów związanych z zadaniami inwestycyjnymi. Relatywnie wysoka wartość wskaźnika jest efektem finansowania inwestycji środkami z kredytu, pożyczki oraz przede wszystkim dotacji ujętej w rozliczeniach międzyokresowych biernych.

Wskaźnik płynności

Wskaźnik ten informuje, w jakim stopniu przedsiębiorstwo jest w stanie pokryć swoje zobowiązania bieżące płynnymi aktywami, czyli aktywami obrotowymi. Im wyższe wartości przyjmuje wskaźnik, tym lepsza jest ocena płynności finansowej przedsiębiorstwa. W roku 2024 wskaźnik płynności jest na poziomie 0,62. Na poziom wskaźnika wpływa specyfika prowadzonej działalności.

8. Niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością

Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o.o. świadczy usługi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny. Priorytetem w działalności jest ciągłe dostarczanie wody o odpowiednim ciśnieniu i jakości oraz ciągłe odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. W przypadku niedotrzymania ciągłości usług oraz odpowiednich parametrów dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków, sposób postępowania określa Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Krzeszowice.

W celu zminimalizowania awarii sieci wodociągowej, przedsiębiorstwo prowadzi prace remontowo – modernizacyjne, służące polepszeniu jakości i funkcjonalności urządzeń. Zgłoszenia awarii przyjmowane są przez całą dobę przez pracowników dyżurujących. Całodobowy numer alarmowy 994 tzw. pogotowie wodociągowo-kanalizacyjne nieprzerwanie przyjmuje zgłoszenia. Zgłoszenia dotyczą awarii przyłączy i sieci wodociągowych, sieci kanalizacyjnych oraz zmian parametrów fizycznych lub chemicznych dostarczanej wody.

Spółka prowadzi miesięczne okresy rozliczeniowe. Pracownicy Spółki – odczytywacze wodomierzy docierają do mieszkańców w celu dokonania odczytu i wystawienia faktury. Ponadto mieszkańcy gminy mają możliwość podania odczytu telefonicznie, przez stronę www.wikkrzeszowice.pl lub przez Internetowe Biuro Obsługi. Na podstawie podanych odczytów zostaje wystawiona faktura i wysłana do odbiorcy. Dla firm, budynków zbiorowego zamieszkania i części budynków jednorodzinnych uruchomiono zdalne odczyty.

O przerwach w dostawie wody, awariach i innych ważnych wydarzeniach, mieszkańcy są informowani poprzez ogłoszenia w terenie, stronę wikkrzeszowice.pl oraz komunikator do powiadamiania w Aplikacji Blisko.

Odbiorcy mają możliwość składania reklamacji dotyczących wszystkich rozliczeń i usług oferowanych przez Spółkę. Tryb postępowania w przypadku reklamacji określa Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Krzeszowice.

8.1. Środowisko naturalne

Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice Spółka z o.o. wdraża działania, które mają na celu ochronę środowiska.

Główne obszary aktywności ekologicznej Spółki związane z działalnością podstawową to:

- Monitoring i nadzór nad ujęciami wody,
- Kontrola stref ochronnych ujęć wody,
- Monitoring jakości wody i ścieków - regularne badania wody oraz ścieków umożliwiają wczesne wykrywanie zanieczyszczeń i szybką reakcję.
- Modernizacja i optymalizacja infrastruktury - wdrażanie nowoczesnych technologii oczyszczania ścieków, wymiana przestarzałych rur na materiały bardziej odporne na korozję oraz modernizacja systemów dystrybucji pozwalają na zmniejszenie strat wody i ograniczenie ryzyka awarii. Działania te przyczyniają się do zmniejszenia wycieków i infiltracji, co pozytywnie wpływa na ochronę zasobów wodnych.
- Oczyszczanie ścieków zgodnie z parametrami wyznaczonymi w pozwoleniach wodno-prawnych,
- Kontrola nieczystości ciekłych wprowadzanych do stacji zlewnych,
- Działania w kierunku podłączania do kanalizacji sanitarnej wszystkich obiektów, które mają taką możliwość,
- Nadzór nad jakością ścieków odprowadzanych przez odbiorców prowadzących działalność gospodarczą, gdzie efektem może być wyprodukowanie ścieków o parametrach przekraczających dopuszczalne wskaźniki.
- Wdrażanie energooszczędnych technologii - inwestycje w modernizacje i remonty urządzeń oraz optymalizacja zużycia energii przy produkcji i dystrybucji wody oraz przy oczyszczaniu ścieków, mają na celu minimalizację negatywnego wpływu na środowisko.

9. Inne informacje wymagane przez przepisy ustawy o rachunkowości

9.1. Ryzyka jakim podlega działalność jednostki

9.1.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko rynkowe wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań z tytułu kredytów oprocentowanych według zmiennych stóp procentowych. Na dzień bilansowy Spółka posiada dwa kredyty oparte o Wibor 1M. W związku z tym, że wartości zadłużenia są znaczące to ewentualna zmiana oprocentowania może narazić Spółkę na duże ryzyko zmienności przepływów pieniężnych.

9.1.2. Ryzyko walutowe

Spółka nie podlega ryzyku walutowemu.

9.1.3. Ryzyko kredytowe oraz płynności

W związku ze specyficzną działalnością, spółka podlega ryzyku płynności finansowej związanej z nieterminowymi wpłatami od odbiorców usług. Zarząd Spółki w celu uniknięcia zagrożeń spowodowanych tym niekorzystnym czynnikiem stosuje w spółce monitoring należności i procedury windykacyjne oraz podpisuje umowy długookresowe w celu zabezpieczenia dostaw przed wzrostem cen. W ocenie Zarządu w/w zagrożenia nie mają istotnego wpływu na bieżącą sytuację finansową spółki, w związku z czym poza wymienionymi działaniami nie ma potrzeby korzystania w pełnym zakresie z instytucji finansowych ograniczających wpływ tych niekorzystnych czynników na jej działalność operacyjną.

9.1.4 Ryzyko zapłaty roszczeń

Nie występuje.

9.2. Informacje dodatkowe

- Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice sp. z o.o. nie nabyła udziałów własnych.
- Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice sp. z o.o. nie posiada oddziałów.
- Wodociągi i Kanalizacja Krzeszowice sp. z o.o. zamierza kontynuować dotychczasową działalność.

Krzeszowice, 25.03.2025 r.